

Valtioneuvoston asetus

kiireellisen hoidon perusteista ja päivystyksen erikoisalakohtaisista edellytyksistä annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti
kumotaan kiireellisen hoidon perusteista ja päivystyksen erikoisalakohtaisista edellytyksistä annetun valtioneuvoston asetuksen (583/2017) 21 §,
muutetaan 2 §:n 1 momentti, 3 §:n 1 momentti, 4 §:n 3 momentti, 5 §, 7 §, 8 §:n 1 momentti, 9 §:n 2 momentti, 10 §, 11 §:n 1 momentti, 12 §: 3 momentti, 14 §:n 3 momentti, 15 §, 16 §, 17 §, 19 §:n 1 momentin johdantokappale ja 3 momentti, seuraavasti:

2 §

Kiireellisen hoidon antaminen ja päivystyksen järjestäminen

Hyvinvointialueen ja HUS-yhtymän on huolehdittava siitä, että terveydenhuoltolain (1326/2010) 50 §:ssä tarkoitettua kiireellistä hoitoa on saatavilla kaikkina vuorokauden aikoina joko kiireettömän hoidon yhteydessä tai erillisessä päivystyksen toteuttamista varten suunnitellussa ympäri vuorokauden toimivassa päivystysyksikössä.

----

3 §

Kiireellisen hoidon vastaanotto toiminta

Kiireellisen hoidon vastaanotto toiminta on järjestettävä arkipäivisin ilmoitettuna aikana lähellä asukkaita paitsi, jos potilasturvallisuuden ja palveluiden laadun turvaaminen edellyttää arvion ja hoidon keskittämistä päivystysyksikköön. Kiireellisen hoidon vastaanotto toimintaa voidaan toteuttaa osana perusterveydenhuollon tavanomaista vastaanotto toimintaa tai yhteispäivystyksen yhteydessä. Ilta-ajan ja viikonlopun päiväaikainen perusterveydenhuollon kiireellinen vastaanotto toiminta on järjestettävä silloin, kun palvelujen saavutettavuus sitä edellyttää.

----

4 §

Laajan ympärivuorokautisen päivystyksen yksikkö

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021) 36 §:ssä tarkoitetussa yhteistyösopimuksessa sopia laajan ympärivuorokautisen päivystyksen yksiköiden erikoisalojen toiminnan laajuudesta, muiden yksiköiden tukemisesta ja varautumisesta erityistilanteisiin.

5 §

Ympärivuorokautinen yhteispäivystysyksikkö

Muiden kuin terveystieteiden lain 50 §:n 3 momentissa mainittujen laajaan ympärivuorokautiseen päivystykseen veloitettujen *hyvinvointialueiden* tulee järjestää ympärivuorokautinen yhteispäivystys keskussairaalan yhteydessä. Jos yliopistollista sairaalaa ylläpitävä hyvinvointialue tai HUS-yhtymä perustaa ympärivuorokautisesti päivystävän yhteispäivystysyksikön, sen tulee sijaita hyvinvointialueen tai HUS-yhtymän sairaalassa, jossa on ympärivuorokautisesti edustettuna keskeisten erikoisalojen päivystys.

Yhteistyösopimuksessa tulee sopia, minkä laajuinen ja toiminnallisesti monipuolinen päivystyksen yksikkö tulee päivystävään sairaalaan muodostaa. Sopimuksessa on otettava huomioon alueen väestön tarve, palvelujen saavutettavuus, päivystysyksiköiden väliset etäisyydet ja väestön kielelliset tarpeet.

7 §

Henkilöstön rakenne

Päivystysyksikön käytössä on oltava moniammatillinen henkilökunta, jolla on riittävä koulutus ja työkokemus ja joka tuntee alueen olosuhteet ja sosiaali- ja terveydenhuollon palvelukokonaisuuden. Lisäksi päivystysyksikössä on oltava saatavilla virkasuhteessa *hyvinvointialueeseen tai HUS-yhtymään* oleva laillistettu lääkäri niiden päätösten tekemistä varten, jotka edellyttävät virkavastuulla toimimista.

8 §

Päivystyksen johtaminen

Päivystysyksiköllä on oltava virkasuhteessa päivystyspalvelun kokonaisuudesta vastaava laillistettu lääkäri. Vastaava lääkäri johtaa päivystyspalvelujen toteuttamista, huolehtii moniammatillisen yhteistyön toteutumisesta sekä vastaa potilasturvallisuuden edellyttämistä hoito- ja toimintaohjeista. Vastaavalla lääkäriellä on oltava soveltuva lääketieteen erikoisalan koulutus sekä hyvä perehtyneisyys akuuttilääketieteeseen ja kokemusta päivystyksen toiminnasta.

----

9 §

Toimintaedellytykset

Päivystyksellistä leikkaustoimintaa toteuttavassa sairaalassa on oltava nopeasti saatavilla radiologian erikoislääkäri tai radiologiaan perehtynyt lääkäri, jolla on mahdollisuus konsultoida radiologian erikoislääkäriä. Etäkonsultaatioiden ja toimenpideradiologian päivystyksen järjestämisestä on sovittava yhteistyösopimuksessa.

----

10 §

Yhteistyö ja valmiuden ylläpito

Sen lisäksi, mitä terveydenhuoltolain 50 §:ssä ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 36 §:ssä säädetään, yhteistyösopimuksessa on otettava huomioon alueen apteekkipalvelut, liikenneyhteydet ja muut päivystysvalmiuden ylläpitoon vaikuttavat seikat.

Päivystystoiminnan suunnittelussa on otettava huomioon normaaliolojen häiriötilanteet ja päivystyksen ruuhkatilanteet sekä *sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 50 §:ssä* tarkoitettu valmiussuunnitelma.

11 §

Palveluista tiedottaminen

Hyvinvointialueen ja HUS-yhtymän on huolehdittava siitä, että väestölle tiedotetaan, miten toimia ja mihin ottaa yhteyttä hätätilanteissa tai äkillisen sairastumisen tai tapaturman yhteydessä ja mistä tarvittavat palvelut ovat saatavilla.

----

12 §

Päivystykseen ottaminen

Potilas voidaan ohjata käyttämään terveystieteellistä virka-aikana annettavia palveluita tai muuhun hoitokeskukseen. Jos käynnin voi siirtää lääketieteellisiin tai hammaslääketieteellisiin perusteisiin potilaan terveydentilan tai toimintakyvyn vaarantumatta.

----

14 §

Potilasryhmien huomioiminen päivystyksessä

Osana päivystyksen kokonaisuutta on otettava huomioon potilaiden mahdollisesti tarvitsemat muut palvelut, jotka tukevat hoidon tavoitteiden toteutumista. Päivystystoiminnan velvollisuudesta ilmoittaa hyvinvointialueen sosiaalihuollosta vastaavalle viranomaiselle iäkkään henkilön kotiuttamisesta ja tarvittavista jatkotoimennesteistä säädetään ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista annetun lain (980/2012) 25 §:n 1 ja 2 momentissa. Kotiutuksen valmistelu on käynnistettävä viivyttelemättä yhdessä iäkkään henkilön ja tarvittaessa sosiaalihuollosta vastaavan viranomaisen tai terveydenhuollon ammattihenkilön ja omaisten kanssa.

Päivvstsvksikköön hakeutuneen tai sinne tuodun näihtvneen henkilön hoidon tarve on arvioitava näivvstsvksikössä. Päihtvmvs ei saa estää henkilön hoidon ja seurannan järjestämistä. Päihtvneen henkilön kiireellisen hoidon ja seurannan yhteydessä on arvioitava potilaan näihdenpalveluiden tarve tarvittaessa yhteistyössä sosiaalihuollon laillistetun ammattihenkilön kanssa iatkohoidon turvaamiseksi. Tervevdenhuollon ja sosiaalihuollon palveluiden yhteensovittamisesta näivvstsvksessä sekä näihde- ja riippuvuuspalveluiden ja hoidon iatkuvuuden turvaamisesta säädetään terveydenhuoltolain 50 a §:ssä ja sosiaalihuoltolain 29 §:ssä. Hyvinvointialueen velvollisuudesta sovittaa yhteen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja muiden toimijoiden kanssa säädetään sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 10 §:n 1 momentissa.

15 §

Sisätaudit ja kardiologia

Hyvinvointialueen ja HUS-yhtymän on huolehdittava, että sisätautien erikoisalan ympärivuorokautisessa päivystyksikössä on mahdollisuus välittömästi neuvotella hoidosta sisätautien erikoislääkärin tai sisätautien erikoisalojen erikoislääkärin kanssa. Tämän on tarvittaessa saavutettava nopeasti päivystyksikköön.

Yhteistyöalueella on sovittava laajaa päivystystä ylläpitävien sairaaloiden kardiologian ympärivuorokautisen päivystyksen järjestämisestä ja sisällöstä sekä potilaan hoitoonohjauksesta siten, että pallolaajennus tai vastaavat toimenpiteet ovat saatavissa ympärivuorokautisesti potilashoidon niin edellyttäessä. Yhteistyöalueiden rajat ylittävästä yhteistyöstä tulee sopia tarvittaessa.

Yhteistyöalueeseen kuuluvien hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän on sovittava yhdessä muiden yhteistyöalueiden hyvinvointialueiden kanssa, miten päivystyksellinen erikoislääkärin konsultaatio toteutetaan hematologian, gastroenterologian, ihotautilien ja allergologian, infektiotautien, keuhkosairauksien, nefrologian sekä syöpätautien osalta.

16 §

Neurologia

Hyvinvointialueen ja HUS-yhtymän on huolehdittava, että näivvstsvksikössä, jossa hoidetaan neurologisia potilaita, on valmius kiireellisen hoidon tarpeen tunnistamiseen ja taudin määrittämiseen. Päivvstsvksikössä on oltava riittävät kuvantamis- ja kliinisen neurofysiologian palvelut tarvittaessa etäkonsultaation tuella.

Yhteistyöalueella on sovittava laajaa päivystystä ylläpitävien sairaaloiden neurologian erikoisalan ympärivuorokautisen päivystyksen järjestämisestä ja sisällöstä sekä potilaan ohjauksesta hoitoon siten, että riittävät aivoverenkiertoyksikön, mukaan lukien monialainen kuntoutus, tehostetun valvonnan, kuvantamisen ja neurofysiologian palvelut ovat saatavissa. Yliopistollista sairaalaa ylläpitävien hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän on järjestettävä neurokirurgian päivystys ja mahdollisuus toimenpideradiologiassa tehtäviin valtimonsisäisiin päivystyksellisiin hoitotoimenpiteisiin. Yhteistyöalueeseen kuuluvien hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän on sovittava yhdessä muiden yhteistyöalueiden hyvinvointialueiden kanssa lastenneurologian päivystyksen järjestämisestä valtakunnallisena kokonaisuutena.

17 §

Leikkaustoiminta

Hvvinvointialueen ja HUS-yhtymän on huolehdittava, että näivvstyksellisiä leikkauksia tekevässä yksikössä on välitön valmius vaikeasti sairaan tai loukkaantuneen potilaan hoidon tarpeen arviointiin ja välttämättömään leikkaushoitoon sekä leikkauksen jälkeiseen seurantaan ja tehohoitoon.

Yhteistvöalueella on sovittava, miten näivvstyksellinen erikoislääkärin konsultaatio tai erikoislääkärin antama hoito toteutetaan korva-, nenä- ja kurkkutautien, käsikirurgian, lastenkirurgian, neurokirurgian, plastiikkakirurgian, silmätautien, suu- ja leukakirurgian, sydän- ja rintaelinkirurgian, urologian ja verisuonikirurgian erikoisaloilla.

19 §

Psykiatria

Hvvinvointialueen ja HUS-yhtymän on huolehdittava, että psykiatrian erikoisalan pätevyyksessä on:

Lasten ja nuorten psyykkisten ongelmien näivvstyksellistä arviointia varten yhteistvöalueella on sovittava meneteltavoista, jotka mahdollistavat kattavan ja riittävän laaja-pohjaisen lastenpsykiatrian ja nuorisopsykiatrian erikoislääkärin konsultoimisen.

20 §

Suun terveydenhuolto

Terveydenhuoltolain 50 §:n 3 momentissa mainittujen hvvinvointialueiden ja HUS-yhtymän, jotka on velvoitettu järjestämään laajan ympärivuorokautisen näivvstyxen yksikkö, on vönäivvstvxstä lukuun ottamatta huolehdittava, että laillistetun hammaslääkärin palvelut ovat saatavilla kvseisessä yksikössä. Tässä yksikössä on oltava riittävät tilat, välineistö ja osaaminen suunhoidon tarpeen tutkimiseen ja suunhoitoon.

Ylionistollista sairaalaa vlläntävien hvvinvointialueiden ja HUS-yhtymän tulee järjestää suun terveydenhuollon ympärivuorokautinen näivvstvx. Yhteistvöalueella on sovittava, miten näivvstykselliset hammaslääketieteen erikoisalojen erikoishammaslääkärin konsultaatiot ja erikoishammaslääkärin antamat hoidot toteutetaan.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2023.

Helsingissä x.x.20xx

Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru

Nimike Etunimi Sukunimi